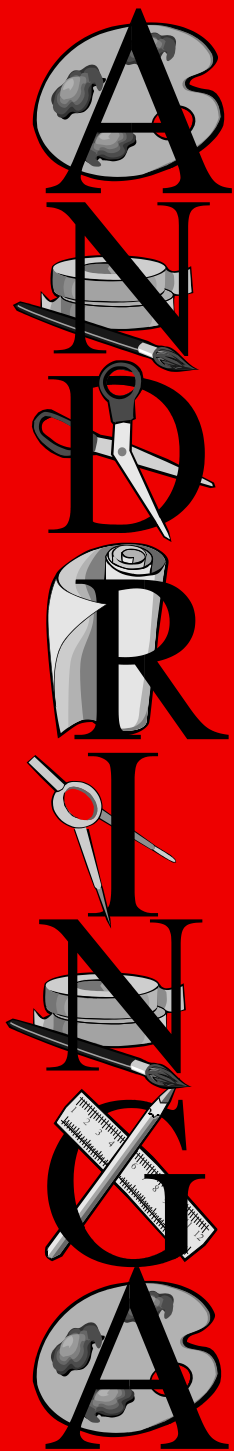

November 2006

Andringa Staach Nijs

44

Familiekrantje van de
Andringa Stichting

ANDRINGA STICHTING ADRESSEN

Correspondentieadres (en tijdelijk secretariaat)

Mw. Tsjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB VEENWouden
Tel. 0511 - 472207
NIEUW E-mail adres: andringastichting@hetnet.nl

Voorzitter (ad-interim)

Dhr. Herman Andringa
Hoofdweg 205
8474 CG OLDEHOLTPADE
E-mail: herman.andringa@home.nl

Penningmeester

Mw. Eppie Andringa - Bijma
Waterlelie 5
9291 JP KOLLUM
Alle geldhandelingen voortaan alleen via onze Zakelijke Girorekening:

Postgiro 99008 – t.n.v. Andringa Stichting, Waterlelie 5, 9291 JP Kollum
(Het Rabo-banknummer is met ingang van 17 maart 2005 vervallen)

Beheer Andringa Boeken en Kalenders

Dhr. en mw. Ferdinand en Nelly Ettema – Andringa
Geert Knolweg 48
8501 MK JOURE
Na ontvangst van het bedrag op het gironummer van de Andringa Stichting krijgt u het bestelde thuisgestuurd. Persoonlijk afhalen en betalen kan ook, maar na afspraak. Voor meer informatie zie omslag.

Eindredacteur ASN – Andringa Staach Nijs

Dhr. Piet Andringa
Bouwmeestershoeve 208
7326 RP APELDOORN

Beheer Andringa familie archief – ook voor al uw familieberichten !!!

Mw. Tsjikke Andringa
Leeuwerikstraat 5
9269 NB VEENWouden
Tel. 0511 - 472207
E-mail: tsjikkeandringa@hetnet.nl of andringastichting@hetnet.nl

Lees eerst deze pagina van Andringa Staach Nijs nummer 44 (ASN 44) met vragen, opmerkingen en mededelingen!

Liggen er bij u thuis

- dozen vol met nog niet ingeplakte foto's en/of dia's ...
- oude schriften met eigen jeugdherinneringen ...
- vakantiesouvenirs en onafgemaakte vakantieplakboeken...
- bent u ook van plan om daar eens iets moois van te maken, maar blijft alles maar liggen ...

Kijk dan op pag. 4 voor tips om binnenkort echt aan de slag!!!

Bij dit ASN nr. 44 is een invulkaartje gevoegd - (en een betalingsherinnering) - graag meteen lezen, invullen en retourneren.

Tot half december 2006 kunt u de acceptgirostroken gebruiken. Daarna graag abonnementsgeld en alle overige betalingen overmaken per automatische incasso en/of via telebankieren.

Vergeet uw naam, adres en familiecode niet!

Een abonnement op ASN voor 2007 kost 5 Euro en 55 eurocent

Nog snel een origineel

Andringa cadeau nodig?

100 vellen ivoorkleurig mat briefpapier
met het Andringa wapen als watermerk
inclusief 100 bijbehorende enveloppen werden onlangs
door Henk Andringa (KA3242)

naar het Andringa Stichtings Bestuur toegestuurd.

Henk heeft jarenlang bij het bedrijf gewerkt dat dit papier kan leveren.

Het unieke briefpapier ziet er door dat watermerk indrukwekkend uit.

Ook u kunt het bestellen voor slechts € 12,50 inclusief verzendkosten.

Mocht u belangstelling hebben wacht dan niet te lang.

Neem hiervoor uitsluitend rechtstreeks contact op met

Dhr. H. Andringa – Zalmstraat 18 – 6566 CD Millingen a/d Rijn

Tel. 0481-431673

E-mail: h.andringa@chello.nl

Grotendeels aansluitend aan de codering in het register van beide Andringa boeken is sinds juni 2004 een kleine wijziging toegepast op de **adresetiketten**. Er staat nu eerst het geboortjaar van de Andringa op uw adres (of van de Andringa waarmee u verwant bent) en daarna de familiecode. Voortaan graag deze bijgestelde familiecode gebruiken.

Oftewel: hoe ga je aan de slag om je eigen “familieboekje” samen te stellen. Nou ja, zult u zeggen, moet dat nou? Er zijn toch al twee Andringa familieboeken uitgegeven, waarom zou ik dan toch nog een eigen “familieboekje” gaan maken? Waarom zou ik mijn eigen herinneringen delen met anderen? Misschien komt u door het lezen van dit stukje op andere gedachten.

In de 11^e editie van onze Engelstalige Andringa Nieuwsbrief van augustus 2006 is een stukje gewijd aan: “How to start information for your memories book...” Door de uitgaven: “Uit mijn dagboek” door Frida Andringa (HA12), het boekje van “Sam & Effie” door Yfke de Vries – Andringa (NC22) en het “Memories” boekje geschreven door Sadie DeYoung – Andringa (YH312) kwam ik tot het schrijven van dat artikel. Alle drie vrouwen waren 80 jaar oud toen hun familieboekjes in eigen familiekring werden gepubliceerd. Alle drie zijn uniek! Sadie en Yfke vertellen vooral over het pioniersleven in de VS van Amerika, Frida schrijft indrukwekkende belevenissen uit haar jeugd en over haar werk als verloskundige in Arnhem en omgeving. Sadie haar opmerking aan het eind van haar boek is duidelijk: “Ik zou niemand willen adviseren te wachten tot je 80^e om je levensverhaal te schrijven. Mijn geheugen en energie laten me af en toe in de steek, ook is het moeilijk te bepalen wat wel en wat niet vermeldenswaard is. Mijn kinderen hebben mij geïnspireerd om door te gaan. Herinneringen uit het verleden zijn dierbaar, maar we moeten ons toch ook richten op het heden en de toekomst!”

Hier enkele tips die ik u niet wil onthouden:

- 1** - Pleeg een **telefoontje** met een familielid die je in tijden niet heb gesproken. Neem geen interview af, maar ga gewoon even “bijkletsen”.
- 2** – Maak een **vragenlijst** en verspreid die op familiefeestjes of via e-mail. Vraag naar hobby's, dagelijks leven, school, beroep, recepten, waar hebben ze gewoond, enz. Gewoon vragen die in je op komen. Verzamel de antwoorden, maak kopietjes en verdeel die weer over de belangstellenden. Zo leren al die familieleden elkaar iets beter kennen en begrijpen.
- 3** – Start met het ordenen van **foto's**. Leeg die dozen met foto's op een grote tafel en begin met sorteren. Sorteert op gebeurtenissen, op data, personen of maak een heel andere keus. Stop de bundels per onderwerp in plastic hoesjes. Doe ze nog niet in albums, misschien moeten ze opnieuw gesorteerd. Misschien kom je nog meer foto's tegen.
- 4** – Schrijf over het **verhaal** achter de foto. Ga uit van de **vijf W's... Wie** is/zijn de persoon op de foto. **Wanneer** en **waar** is de foto genomen. **Wat** gebeurde er. **Welke** gevoelens roept de foto op. **Waarom** is de foto belangrijk voor het familieverhaal.
- 5**- Schakel kinderen in voor het scannen van foto's. Volgende keer meer (ta)

Titel en auteur: "**Geschiedenis van Sate Hogenhiem 1914 – 2004
aan de Hoarnen te Holwerd**"
door **J. Andringa**

Uitgegeven in eigen beheer en inmiddels uitverkocht.

Jan Andringa (YB 13322), agrariër, geb. te Holwerd en getrouwd met
Tjitske Vellema, logopediste, geb. te Leeuwarden.

Kinderen: De tweeling Klaas Tjeerd en Sjoerd Eelke (nu 14 jaar),
Harmen (10 jaar) en Alice Joanna (9 jaar)

Op de omslag een foto van de boerderij met een rijtje bomen omstreeks 1920, een kop-hals-romp type. Op die foto zie je zo'n 15 kleine ramen van de koeienstallen met gordijntjes ervoor. 's Winters stonden de koeien twee aan twee de hele winter lang op een hoge stal met de kop naar het raam. Aan de achterzijde van de koeien was een lange grup, een mestgoot. Aan de voorkant via een hooiluik boven hun kop kregen de koeien hun dagelijkse porties hooi. Bijvoeren met kuil of bietenloof gebeurde vanuit de stal. Elke koe had een eigen naam, op deze boerderij Johanna, Jacoba of Maaïke, met volgnummers. Op de melkbussen stond nr. 93, de volle bussen werden naar de melkfabriek "Betterwird" bij Dokkum gebracht. In het voorjaar gingen de koeien naar buiten naar de weilanden rond de boerderij tot laat in de herfst. Na de voorjaars schoonmaak werd de stal in het "zomerkleed" gestoken: o.a. gordijntjes voor de ramen. In 1977 zijn de koeien verkocht. Op de foto uit 2000 (pag, 115) is het rijtje bomen aan de vroegere stalzijde van de boerderij "Sate Hogenhiem" zichtbaar fors gegroeid en het bedrijf aanmerkelijk uitgebreid.

Jan begint zijn 136 pagina's tellende ingebonden boek op A4 formaat met een korte toelichting. Bij kadastraal onderzoek ontdekte Jan op een kaart uit begin 1700 de naam Hogenhiem. Het boek is geschreven om een beeld te geven van de geschiedenis van sate Hogenhiem wat betreft het gebouw, het land en de mensen die er woonden en werkten. Hij is grondig te werk gegaan. Het overzicht van de eigenaars en gebruikers vanaf 1640 is indrukwekkend. Daar is ontzettend veel speurwerk aan vooraf gegaan. De landerijen rond de boerderij zijn in kaart gebracht met eigendomssituaties rond 1700, 1858, 1910 en 2003. De met groen ingekleurd percelen geven een duidelijk beeld van alle veranderingen. Langzamerhand worden de gebruikers de eigenaars. Tjeerd Harms Andringa (YB13) (uit de Westhoek) kocht in 1910 voor f 78.951,-- de sate met landerijen met een oppervlakte van bijna 44 ha. Zijn zoon Harmen "huurde" het als gebruiker tussen 1914 – 1920. De huidige bewoner Jan is nu eigenaar & gebruiker van ruim 53 ha.

Uitgebreid wordt de bouw en verbouw beschreven van de sate en de arbeiderswoningen eromheen. De indeling zoals sate Hogenhiem is geweest en zoals het is sinds 1977 laat op twee overzichtelijke plattegronden grote veranderingen zien. De grote hooi- en strovakken in de schuur zijn nu aardappelboxen. In de koeienstal zijn nu een studeerkamer logopedie, twee slaapkamers en berging. De grote slaapkamer was vroeger pronkkamer ...

Qua bewoners beperkt Jan zich tot de Andringa's die vanaf 1914 tot 2004 op de boerderij werken en wonen. In 1914 – 1920 woonden Harmen en Grietje Andringa (YB131) op de sate. Door Harm zijn overlijden in 1920 kwam diens broer Klaas op de boerderij. Jan zijn grootouders Klaas en Tjitske (YB132), bleven daar tot 1958. Jan zijn ouders Tjeerd en Maartje werden de opvolgers. Achter Jan en Tjitske (YB13322) staan de jaartallen 1988 – 2004, maar zij wonen ook nu nog in zijn ouderlijk huis met hun jonge gezin.

Qua bedrijfsvoering is er veel veranderd. Vroeger veeteelt en akkerbouw met granen, suikerbieten en pootaardappelen. Nu geen vee, de pootaardappelteelt is de belangrijkste bron van inkomen. Vroeger veel arbeiders, nu werkt Jan alleen op het bedrijf en zijn vrouw Tjitske werkt als logopediste.

In 2004 is het boek gepubliceerd. Jan heeft niet tot zijn 80^e gewacht om een familieverhaal te schrijven, rond zijn 40^e (misschien al veel eerder) is hij met zijn research begonnen. Een opmerkelijk advies aan zijn jonge lezers: "Vraag je ouders, ooms en tantes, pakes en beppes het hemd, het nachthemd tot overhemd, van het lijf naar hun familieverleden..." De Andringa neven- en nichtendag op 20 mei 2003, de documentatie, Jan, in een woord geweldig! Heel bijzonder is het sterke geloof van deze familie dat overal in het verhaal merkbaar is. Een boeiende, vaak humoristische en informatieve wijze van schrijven deed mij dit boek in een adem uitlezen.

Veenwouden, Tsjikke Andringa (YB 12214)

Vrijwilligers gevraagd:

Wij zijn nog steeds vol goede moed op zoek naar mensen die in een werkgroepje willen meedraaien of het huidige Andringa Stichtings Bestuur willen komen versterken, assisteren en ondersteunen!!!

**Denk niet te lang na, maar reageer snel,
lets voor u, voor jou? Mail, schrijf of bel!**

U heeft natuurlijk al opgemerkt dat er in de envelop bij ASN 44 niet alleen een acceptgirostrook is toegevoegd, maar ook een blauw formuliertje waarop uw adresetiket.

Misschien heeft u de inhoud van dat blauwe papier eerst gelezen, meteen ingevuld en reeds gepost. Wie weet heeft u ook tegelijkertijd de acceptgirostrook ingevuld, voordat u dit Andringa Staach Nijs, ons

familiekrantje, bent gaan lezen. Maar misschien heeft u na het lezen van de achterzijde van het blauwe formuliertje (= "Belangrijk bericht"), uw wenkbrauwen gefronst en zich afgevraagd waarom de open pijl is ingekleurd bij de rubriek: "**Herinnering betalingsverzoek**". Misschien bent u zelfs wel boos, omdat u voor 2006 immers al geld heeft overgemaakt! Mocht dat zo zijn, kijk dan eerst nog eens in **ASN 43**, want wie weet staat uw bank- of gironummer op het lijstje op pag. 11 afgedrukt bij de rubriek "**Opsporing verzocht ...**" Van de 80 betalingen zijn de afgelopen maanden 20 achterhaald, doordat de "onbekende gevers" zich alsnog hebben gemeld. Het is dus mogelijk dat wij uw betaling niet correct konden verwerken! Ook nu graag even een reactie naar Tsjikke Andringa.

We zijn bijna door de voorraad acceptgirostroken heen. In ASN 43 is uitgelegd waarom wij abonnementsbetalingen voortaan graag per automatische incasso, via telebankieren of per periodiek overschrijvingen ontvangen. De bijlage bij het Zakelijk Giroafschrift verdwijnt eind december 2006 en dat heeft voor onze kleine stichting grote gevolgen. Blijkt na een aantal jaren dat wij toch beter kunnen overstappen op het hernieuwde systeem inclusief voor ons nu nog moeilijk te koppelen volgnummers, dan zullen wij u daarvan tijdig op de hoogte stellen. Vanaf het volgende krantje geen acceptgirostroken meer, maar vertrouwend op uw eigen verantwoordelijkheid om jaarlijks abonnementsgeld over te maken. Over 2006 vijf Euro en vanaf 2007 vijf Euro en 55 eurocent. Giften zijn natuurlijk altijd van harte welkom. Het geld wordt niet allen gebruikt voor het drukken en verzenden van het familiekrantje en de bijkomende administratie! Om de komende jaren een derde Andringa boek te kunnen realiseren zijn grote investeringen nodig. Ons spaargeld bedraagt nu ruim € 5000,--. Het zou fijn zijn om minimaal elk jaar 1000 Euro aan de spaarrekening toe te kunnen voegen als "startkapitaal" voor een volgende publicatie voor de "groter groeiende" Andringa familie. Geld overmaken kan nog steeds via:

Postgiro 99008 – Andringa Stichting - Waterlelie 5 - 9291 JP Kollum.

Met vriendelijke groet, ook namens penningmeester Eppie Andringa – Bijma, Tsjikke Andringa.

INTERVIEW DRIE GENERATIES

Op een mooie voorjaarsavond in mei begeef ik mij naar Heerenveen voor een bijzondere ontmoeting met drie Andringa's. Ik ontmoet Sjoerd, de grondlegger en eerste voorzitter van onze familie stichting. Een stichting die tot doel heeft om onderzoek te doen naar onze

voorouders. Sjoerd is een van de oprichters die ontzettend veel tijd en energie gestoken heeft in het slagen van deze familie onderneming. Sjoerd was getrouwd met Janke, een bovenmatig lieve vrouw die helaas de laatste jaren van haar rijke leven geestelijk en lichamelijk aftakelde. Sjoerd heeft haar net zo liefdevol opgevangen, begeleid en verzorgd zoals zij haar leven lang Sjoerd heeft omringd met zorgzaamheid. Sjoerd woont sinds kort, na het overlijden van Janke, alleen in het appartement waar zij de laatste jaren samen doorbrachten. Fysiek wordt het ook met Sjoerd wat minder, maar geestelijk is hij nog de bedachtzame, intelligente en rationele persoon die hij zijn leven lang altijd is geweest. Het praten, formuleren gaat langzamer, de zinnen komen, nog meer gewogen en bedachtzamer uit zijn mond. Hij denkt vaak even na voordat hij zijn mening geeft, een opmerking plaatst of een kanttekening maakt. Met plezier denk ik terug aan de keren dat wij (vaak met mijn vrouw) op bezoek waren in Exloo of Sjoerd en Janke bij ons, eerst in Leeuwarden en daarna in Oldeholtpade, op bezoek waren. De tuinen werden dan uitgebreid bezichtigd en vervolgens werden de wereldproblemen besproken. Absoluut geen "social talk" over koetjes en kalfjes, maar op onze manier, zinvolle gesprekken over politiek, onderwijs, literatuur en - vanzelfsprekend – de Andringa Stichting.

Mijmeringen op de motor

Op weg naar Sjoerd (ZG 2114 - Andringaboek deel 1 - pag. 348) denk ik aan de mooie herinneringen. Bij Sjoerd tref ik Jinse (ZG 21141), geboren in

1945, zoon van Sjoerd. Tot voor kort verdiende hij zijn brood als leraar in het voortgezet onderwijs, nu vutert hij. Een dochter van Jinse zal ook bij het gesprek aanwezig zijn. Yfke, jongste dochter van Jinse, is geboren in 1977. Wat zij precies doet weet ik (nog) niet. Ik heb haar eerder ontmoet, maar toen hebben we elkaar nauwelijks gesproken. Zij was een tiental jaren geleden een talentvolle

schaatsenrijdster. Schaatsen was ook mijn passie en wij reden toevalligerwijs dikwijls op dezelfde ijsbaan (Thialf te Heerenveen), waar ook papa Jinse een trouw bezoeker was. Op zijn minst werd die ijsbaan bezocht

door leden van vier verschillende Andringatakken. Vanaf een bepaald tijdstip, ik weet niet precies wanneer, miste ik haar naam in de uitslagen. Ik vroeg mij wel eens af waarom zij zo jong gestopt was. Vandaag kan ik het haar zelf vragen. Jinse zie en spreek ik geregeld op de ijspiste. Hij draait zijn rondjes alsof leeftijd niet telt!

Invalshoeken

Op weg naar deze drie familieleden: een opa (tachtiger), een vader (zestiger) en een dochter (bijna dertiger) bedenk ik thema's die interessant lijken om aan te snijden. Ik wil graag aan de weet komen welke verschillen zij zien tussen deze drie generaties. Als invalshoek kies ik hun opvoeding, maar ook wil ik hen aan de tand voelen over "vrije tijd", "werk", "opleiding", "ambities" en vanzelfsprekend onze familiestichting. Natuurlijk veel te veel om af te kluiven, maar ik zie wel hoe ver we in het geplande uur komen.

Opvoeding

De jongste van de drie, Yfke, start. Zij zegt iets over wat zij de belangrijkste waarden vindt die ze mee heeft gekregen van haar ouders en wat zij zelf denkt aan haar eventuele eigen kinderen door te geven. Yfke geeft enigszins aarzelend haar mening over opvoeding. Zij ziet het vanuit een relatie met een partner, samen uit verbondenheid iets overdragen, vooral liefde. Zij refereert daarbij hoe zij zelf haar opvoeding heeft beleefd en zou dat graag doorgeven. Zij voegt er aan toe dat zij wel meer vrijheid aan haar kinderen zou geven dan zij zelf heeft ervaren. Voor haar vader was het niet vanzelfsprekend om kinderen te krijgen ("er zijn al zoveel kinderen op de wereld..") en wat je aan je eigen kinderen mee wilt geven zou je ook aan andere kinderen willen geven. Samen met zijn vrouw zijn ze toch "producent" geworden en als belangrijkste taak ziet hij hen te helpen een plekje op de wereld te vinden.

Opa Sjoerd haakt hierop in en vertelt dat in de tijd dat hij opgroeide de kinderen geen idee hadden over hoe hun ouders dachten. Uit de woorden van Jinse en Yfke blijkt dat in hun opvoeding er vooral gepraat werd over hoe men dacht. Een andere verandering ziet Sjoerd in het feit dat Yfke en Jinse meer dan in zijn tijd de keus hadden om een bepaalde richting uit te gaan. Toen lagen de verhoudingen veel vaster, de oudere generaties hebben vrijheid moeten bevechten, wat nu vanzelfsprekend is was toen niet het geval. De onrechtvaardigheid in de samenleving was groter.

Rol van sport

Het volgende onderwerp is "sport". Was er überhaupt sport in Sjoerd's jeugd? "Jawel", komt Sjoerd los. Zij woonden aan een kanaal en speelden daar met planken, waarmee zij roeiden. In het grote gezin werd volop aan sport gedaan, er werd gekorfbald, geschaatst, gezeild. Het was een sportieve familie, echter voor georganiseerde sport was er niet veel geld. Toch waren alle kinderen wel lid van een sport of muziekvereniging.

Jinse merkt op weinig te hebben gedaan aan sport in zijn jeugd. Wel heeft hij leren zwemmen. Hij was geen sporter, met tegenzin deed hij wat er gevraagd werd. Pas na zijn veertigste jaar is hij intensiever gaan schaatsen en daardoor ook gaan fietsen en lopen. Nu noemt hij zich een sportfanaat. Hij geniet er van om minstens enkele keren per week fysiek bezig te zijn.

Voor Yfke is sport in haar jeugd zeer belangrijk geweest. Eerst heeft zij op ballet gezeten, zeven jaar lang. Toen is zij gaan schaatsen, negen jaar heeft zij dat intensief beoefend. Bij schaatsen hoort fiets- en looptraining. Ook is zij gaan fitnessen en atletiek gaan doen en was actief als atletiektrainster. Daarna is zij professioneel in de sport gaan werken als instructrice bij een fitnesscentrum. Lachend merkt zij op dat zij wel sportverslaafd is geweest (een sportjunk). Helaas heeft zij door een chronische enkelblessure de verslaving moeten opgeven. Nu is zij beperkt in haar mogelijkheden.

Alle drie geven aan dat sport een belangrijke rol in hun leven speelt, hoewel Jinse sport toch relativeert. In sport zitten ook sociale kanten die Jinse belangrijk vindt. Yfke beaamt dit. Je doet iets samen, dat stimuleert, de prikkel is groter, de groep heeft echt invloed op het individu. Jinse vindt dat het competitie element voor hem niet zo belangrijk is. Die competitie vindt Yfke juist wel leuk. Ik vraag hen waar sport in moreel opzicht goed voor is? Jinse: "Meer inzicht in je eigen kwaliteiten en eigenschappen". Yfke: "Ontspanning en ontlasting, energie wekt energie, je kunt je energie kwijt en je voelt je na sporten lekkerder." Sjoerd luistert nu alleen.

Familie

Nu naar een – voor mij – belangrijk onderwerp voor dit groeps gesprek.

Wat betekent "familie" voor hen?

Yfke: heel, heel veel. Je kunt je problemen bij hen kwijt, maar ook blijf dingen. Mijn familie staat altijd klaar om me te helpen en zelf probeer ik ook voor hen klaar te staan. Binding met de naam Andringa heeft Yfke niet en zij hoopt zelfs een andere naam te krijgen....

Jinse vindt het vaak leuk om de naam te horen en andere Andringa's tegen te komen, maar hij vindt het ook fijn om collega's tegen te komen. Hij heeft er niet zo veel mee als zijn Heit Sjoerd. Hij heeft vroeger met verbazing gadeslagen hoe zijn vader zich zo actief met het familieonderzoek bezig hield. Allengs is hij het onderzoek leuk gaan vinden als geschiedschrijving die je dichtbij die andere mensen brengt. Vooral het stukje geschiedenis hoe die mensen vroeger leefden vindt hij heel boeiend. Hij merkt op dat de stichting daar misschien meer aan zou kunnen doen, meer verhalen doorgeven en dergelijke. De "dichtbij" familie, gezin, ouders, kinderen dat staat het dichtst bij je en daar leef je in en dat is van het grootste belang.

Sjoerd heeft aandachtig geluisterd en ik zie onder het gesprek dat hij helemaal mee leeft met de reacties van zijn kleindochter en zoon. Hij beaamt onmiddellijk dat hij in de woorden van Jinse ook zijn mening herkent. Hij en Janke hebben de kinderen opgevoed vanuit het besef dat jezelf

verantwoordelijk bent voor je directe omgeving. God heeft hij verlaten en de christelijke beginselen ingeruild voor humanisme en vrijzinnigheid. De kinderen zijn opgevoed met het idee dat er wel wat is, maar dat moet geen dogma of belemmering zijn om tot ontplooiing te komen. Zij hebben hun eigen vorm gevonden, in het humanisme zitten natuurlijk ook waarden die in het christendom terug te vinden zijn.

Hoe is dat bij Yfke, als derde generatie? Geen geloof, zegt zij duidelijk, maar wel waarden hoe je omgaat met andere mensen. Mensen respecteren, ook in hun geloof. Toch merkt zij ook op dat er grenzen zijn, maar het is moeilijk om die te benoemen. Jinse interrumpeert en zegt dat vrijheid niet anderen mag belemmeren in hun vrijheid, dus daar zou dan een grens liggen. Als voorbeeld noemt hij de godsdiensttwisten, die vaak ontstaan uit intolerantie en het niet accepteren van andermans opvattingen.

Ambities

We stappen over naar “ambities”.

Jinse: “Ik heb een punt achter mijn maatschappelijke carrière gezet”. In zijn afscheidswoord heeft hij gezegd dat hij een zondagskind is. Zie maar: op je zestigste met pensioen. Als babyboomer geprofiteerd van alle goede dingen (ironie). Opgegroeid in een tijd die materieel gezien steeds beter werd, alles gehad, goede opvoeding, goede opleiding, kunnen studeren (natuurkunde in Amsterdam), amusante studietijd gehad, maar ook tegenslagen gekend, na een inzinking besloten om leraar te worden. En nu aan het begin van een nieuw tijdperk, geen verplichtingen, maar vrijheid om te sporten, maatschappelijke taken en andere avonturen te beleven.

Anders dan het leven dat Yfke nu leeft. Achteraf had ze langer willen doorleren. Het liefst had zij het CIOS of Hotelschool gegaan. Zij ging echter werken bij de RABO bank. Na anderhalf jaar supersaai werk is zij overgestapt en in een fitnesscentrum gaan werken. Sinds haar fysieke problemen werkt zij in de binnendienst bij een liftenfirma.

Sjoerd noemt zich zelf ook een zondagskind, net als Jinse. Hij ziet het als een groot voordeel dat hij het milieu waaruit hij kwam wist te ontgroeien. Eigenlijk was hij voorbestemd om boerenknecht te worden. Wat hij helemaal leuk vindt is dat hij nog tegelijk met Jinse in de collegebanken heeft gezeten in Amsterdam, omdat Sjoerd op latere leeftijd door is blijven studeren. Grappig vind ik dat hij tevens bekend dat hij als ideaal altijd heeft gehad om scheepstimmerman te worden.

Leeftijd

Hoe beleeft Jinse zijn huidige status? Hij mist de school niet, maar wel af en toe de leerlingen. De heerlijkheid van de vrijheid vergoed echter alles. De ontwikkelingen in het onderwijs leven nog, want hij houdt een gloedvol betoog over wenselijkheden en veranderingen in het voortgezet onderwijs. Ik vraag Yfke wat oud is? “Pake,” zegt zij lachend, “die is oud...” Sinds zij op eigen benen staat kijkt zij anders aan tegen leeftijd. Toen ze nog thuis

woonde vond zij haar ouders soms zeuren, maar nu Yfke haar eigen verantwoordelijkheid heeft, denkt zij daar anders over “Ik dacht wel eens, waar bemoeien ze zich mee”.

We filosoferen lustig verder over het thema “jong-oud”. De jeugd is niet anders dan vijftientwintig jaar geleden, stelt Jinse. De twee anderen beamen dat. De kloof tussen oud en jong is veel kleiner dan algemeen wordt gesuggereerd. De meerderheid van de jeugd is netjes opgevoed en gedraagt zich fatsoenlijk. Randfiguren zijn van alle tijden. Yfke voegt daar wel aan toe dat zij vindt dat jongeren brutaler zijn dan enige jaren geleden. Jinse constateert dat de school een minder belangrijke plaats inneemt in het leven van jongeren. De computer heeft onder andere meer invloed gekregen. Vergeleken met dertig jaar geleden kennen de jongeren een grotere onzekerheid over een baan.

Tot slot vraag ik hen ter afronding van het gesprek naar hun toekomstverwachtingen: Yfke flapt er meteen uit een goede moeder te willen zijn en om lekker te kijken naar Baantjer. Jinse wil dingen doen waar hij nooit aan toe gekomen is. Dansles, theater en veel lezen. Als Sjoerd het leven over zou moeten doen dan zou dat precies op dezelfde wijze gaan, naar eer en geweten heeft hij zich ingespannen voor zijn gezin en anderen. Hij gunt zichzelf om nu achterom te kijken en tevreden te zijn met zijn leven.

Van alle tijden

Ik berg de aantekeningen in mijn binnenzak, trek mijn helm over mijn hoofd en neem hartelijk afscheid van deze drie lieve mensen. Onze gevoelens zijn van alle tijden. Van Homerus tot Grunsberg is een hele tijd besef ik, maar liefde, houden van, tederheid, onbeschrijflijke aanvallen van weemoedigheid, waren toen al bekend en ik signaleer dat ze twee duizend jaar later nog steeds onveranderlijk zijn. Alleen Homerus reed niet op een zilvergrijze motor met 120 km per uur over een snelweg van Heerenveen naar Oldeholtpade. Zoals ik. Wie schrijft die blijft. Wie weet wordt over twee duizend jaar, in het jaar 4006, dit interview gevonden door een nazaat. Van Homerus tot Hermanus...

Oldeholtpade, Herman Andringa (NB 22114)

Nog snel een origineel

Andringa cadeau nodig?

Er is een grote voorraad
aanwezig bij diverse

Andringa kunstkalenders
bestuursleden en

er zijn zowel bij Herman als bij Tsjikke ook nog veel
Poëzieboekjes “Fryske Ferskes” door Sjoerd Andringa.

Kijk verder op de achterflap van dit krantje.

FAMILIEBERICHTEN

Nieuwe en/of gewijzigde familieberichten (voor zover bekend) die nog niet zijn opgenomen in de ANDRINGA BOEKEN deel I (1983) en deel II (1996) en in ASN 32, 34, 36, 38, 40 en 42.

Onderstreepte woorden zijn bijstellingen uit vorige ASN nummers.

Wilt U eventuele fouten, onvolledige berichtjes en/of aanvullingen zo spoedig mogelijk doorgeven aan het Andringa familie archief:

Tsjikke Andringa - Leeuwerikstraat 5 – 9269 NB – Veenwouden
(tel. 0511-472207) of per e-mail: tsjikkeandringa@hetnet.nl

**Getrouwd / Geregistreerd Partnerschap / Samenwonend
<<Echtscheidingen worden tussen haakjes << ... >> vermeld >>**

- HA 1131 **Antoinette Meulemans** (weduwe van Bauke Andringa) tr. III **Anton François Kok** te Loosduinen op 27 mei 1991
- HA 12321 **Frank Andringa** en **Nicolet van Zetten**
te Tiel op 29 april 2004
- IA 1123 **Carola Andringa** en **M. van Poelgeest** te Amstelveen op ?
- LA 13231 **Petrus Willibrordus Andringa** en **Egbertje de Jong**
te Grouw op 18 mei 2006
- LA 13234 <<**Roland Johannes Andringa** en **LoesAnna Velstra** sinds november 2004 niet meer samenwonend te Terherne>>
- LA 13234 **Roland Johannes Andringa** en **Jacqueline Swart**,
samenwonend sinds febr. 2005 te Haskerhorne
- LE 2133 <<**Jildert I. Andringa** zijn huwelijk met **Lukie Ombelet** is omstreeks 1995 ontbonden door scheiding)>>
- LE 2133 **Jildert Isidorus Andringa** en **Marian van der Schaaf**,
samenwonend te Oenkerk sinds 1998
- LE 2133 **Ingrid Andringa** en **Marco Dol**,
samenwonend te Wirdum (Frl.) sinds 2004?
- NC 2241 **Barbara Lois Andringa** en **Tom A. Smith** te Waukesha
(Wisconsin – USA) op 27 mei 1983.
- NC 22213 **Peter Jay (Pete) Andringa** en **Michele Carrell** te Madison
(Wisconsin – USA) op 16 juni 1959
- NC 22214 <<**Robert John Andringa** zijn huwelijk met **Caroll Louise Philipp** is omstreeks 2000 ontbonden door scheiding)>>
- NC 22214 **Robert John Andringa** en **Carolynn Birch Leppla** te
Mosinee (Wisconsin – USA) op 11 okt. 2003.
(Carolyn was van 1970 tot 1991 gehuwd met Albrecht).

- NC 22412 **Bryan Jeffrey Andringa** en **Peggy** ... te Waukesha (Wisconsin – USA) op 27 sept. 2002
- NC 22413 **Timothy John Andringa** en **Robin L.** ... te Waukesha (Wisconsin – USA) op 30 nov. 1996
- NC 22414 **Mark Patrick Andringa** en **Alaina** .....te Waukesha (Wisconsin – USA) op 2 okt. 1998
- NC 222152 **Steven Todd Andringa** en **Carrie Lynn Schindler** te Chippewa Falls (Wisconsin – USA) op 23 sept. 2006
- SA 11332 **Piet Andringa** en **Freke van Beusekom**, samenwonend sinds jan. 2006 te Groningen
- SA 111131 **Raymond Albert Andringa** trouwt I met **Jennifer Michelle Young** te Arlington (Washington – USA)
- SA 111131 <<**Raymond A. Andringa** zijn huwelijk met **Jennifer M. Young** is te Everett (WA – USA) op 16 aug. 2000 ontbonden door scheiding >> Jennifer tr. II met Mc.Allister (WA – USA)
- SA 111131 **Raymond Albert Andringa** trouwt II met **Kristen Klahn** te Tulalip (Washington – USA) op 9 april 2005.
- SA 111132 **David Allen Andringa** en **Jody Sudenga** te Mt. Vernon (Washington – USA) op 20 juli 2002
- SA 111133 **John Andrew Andringa** en **Tracy Wacker** te Abilene ?? (Texas – USA) op 5 mei 2001.
- VA 11111 <<**Charlene Diane Andringa** haar huwelijk met **Frank Bate** is te Willagee ?? (West Australië) omstreeks 1996>>
- YA 31231 Raadpleeg voor de volgende berichten de bijlage in boek 2:
- YA 31231 **Erin Marie Andringa** en **Darrick Smith** te Holland ?? (Michigan – USA) op 13 April 2001
- YA 31231 **Stacy Lynn Andringa** en **George Englesman** te Holland ?? (Michigan – USA) op 30 sept. 2006
- YA 31232 <<**Darwin Lee Andringa** zijn huwelijk met **Rhonda Sue Branch** is te Grand Rapids?? (MI – USA) op 20 juli 2001 ontbonden door scheiding>>
- YA 31232 **Darwin Lee Andringa** trouwt II met **Sallie Jo Butts Nilsen** (Cooper) te Grand Rapids ?? (MI – USA) op 22 dec. 2001
- YA 31233 **Jennifer Kynn Andringa** en **Ryan Ray Crouse** te Hudsonville ?? (MI – USA) op 7 oct. 2006
- YA 212111 **David James Andringa** en **Tracy J. Giblen** te Birmingham (Groot Brittanëe) in oct. 1998
- YA 312321 **Joshua Michael Andringa** en **Stacey J. Coles** te Grand Rapids?? (MI – USA) op 10 juni 2005
- YH 111 **Atje Andringa** en **Andrew vander Meulen** omstreeks 1900
Sijbrigje Andringa en **John Slingland** omstreeks 1910 en
Katherina Andringa en **William Bosland** omstreeks 1920
 alle zussen zijn getrouwd in de VS van Amerika

- YH 1111 **Jacob Andringa** en **Agnes** omstreeks 1905 in USA
- YH 1112 **Willem Waling Andringa** trouwt I **Hannah** ± 1910 in USA
- Willem Waling Andringa** trouwt II **Elizabeth** 1920 in USA
- Willem Waling Andringa** trouwt III **Mary Sharp** in USA
- YH 1112 **Ada Marie Andringa** en **William** ± 1935 in de USA
- YH 1112 **Wilma Andringa** en **William Parella** ± 1935 in de USA
- YH 1113 **Cornelius Andringa** tr. I **Jane VanHassel** ± 1925 in USA
- Cornelius Andringa** trouwt II met **Helen Heitman** in USA
- YH 1114 **Wallace William Andringa** en **Marrigje Maria Hagoort** te Haledon (New Jersey – USA) op 10 okt. 1918
- YH 11131 **John Nicolas Andringa** en **Susan** ± 1950 in USA
- YH 11141 **Nicholas William Andringa** en **Dorothy Mae Reid** te Paterson (New Jersey – USA) op 31 jan. 1942
- YH 111411 **Reid Stewart Andringa** trouwt I **Christine Ann McCoubrey** te Springfield (Massachusetts – USA) op 3 juni 1964
<<dit huwelijk is ontbonden door scheiding omstreeks 1966>
- Reid Stewart Andringa** trouwt II **Gail Marie Peterson** te Orleans (Massachusetts – USA) op 24 mei 1975
- YH 111412 **Stewart James Andringa** trouwt I **Susan Lorraine Antoine** te Springfield (Massachusetts – USA)
- Stewart James Andringa** trouwt II **Frances Leighton** te Valdez (Alaska) op 16 april 1982
- YH 111412 **Kristin Sue Andringa** en **Randy Hal Guillen** te Springfield (MA – USA) op 7 okt. 1995
- YH 111412 **Nicholas James Andringa** en **Leah Ann Hoynoski** te West Springfield (MA – USA) op 14 aug. 1993
- YN 111131 **Michael Andringa** en **Heather Lawrence** samenwonend te Picton (Ontario – Canada) sinds 2000??
Errata in boek 1 en 2: Michael is geboren op 21 juli 1962 (en dus niet op 27 juli 1962).
- YP 12312 <<**Sjoerd Andringa**: huwelijk met **Veronica Martha Juliana Frieda Bours** is 31 aug. 2005 ontbonden door scheiding >>
- YP 12312 **Sjoerd Andringa** en **Hendrika Geesje Jansen** (roepnaam: Riet) te Wijk bij Duurstede op 25 april 2006. Riet was eerder gehuwd met Roodsant.
- YP 31121 **Curtis Paul (Curt) Andringa** en **Sarah Maassen** te Lincoln (Nebraska – USA) op 26 juni 1999
- YP 14111 **Jurjen (Jur) Andringa** en **Diana Helsloot** te Wieringen op 23 juli 1993
- ZG 112112 **Aletta Johanne Andringa** en **Jan Feike Hoekstra** te Grou op 20 juni 1996
- ZG 1121122 **Jilko Tjeerd Andringa** en **Héleen de Vries** te Grou op 29 april 1998

Geboren

- GA 12111 **Thomas Christiaan Andringa** te Delft op 18 maart 2006, zoon van Vincent en Nina Andringa – van der Vange
- HA 122 **Marc J.L. Bakker** te Amersfoort? op 10 dec. 1964 en **Daniël Bakker** te Amersfoort ? op 21 mei 1972, zoons van Marian A.S. en C.G. Bakker – Andringa (aanvullende gegevens op Andringa boek I - pag. 84 en II – pag. 99)
- HA 1213 **Boaz Bart Rinus Andringa** te Amsterdam op 1 aug. 2005, zoon van Theo en Margje Andringa – Polman Tuin
- HA 12123 **Beau Arpad Andringa** te Amsterdam op 5 juni 2006, zoon van Lieven Jesse Andringa en Anouk Elise Williams
- HA 12321 **Sam Frenk Andringa** te Tiel op 22 april 2005, zoon van Frank en Nicolet – Andringa van Zetten
- LA 13234 **Dinand Andringa** te Haskerhorne op 22 mei 2006, zn.v. Roland Johannes Andringa en Jacqueline Swart
- LB 11421 **Quinty Dominique Andringa** te Nieuw Vennep op 14 aug. 2006, dr.v. Erwin en Monique Andringa - Eggink
- LE 2133 **Marije Dol** te Wirdum (Frl.) op 29 okt. 2005, dr.v. Ingrid Andringa en Marco Dol
- LE 12251 **Lenno Frenk Andringa** te Gouda op 11 sept. 2005, zoon van Richard en Frieda Andringa - Eenshuistra
- NB 22117 **Jantine Muller** te Amsterdam op 6 april 1971, dr. van Tjerk Andringa en Petronella (Ellen) Peeters. (Jantine haar dochter Roos Muller is geb. te Den Haag op 10 aug. 2006)
- NC 2241 **Krista Munnik** te La Mesa (CA – USA) op 1 mei 1884 en **Jonathan Munnik** te La Mesa (CA – USA) op 25 juni 1986, dr. & zn. v. Kathryn T. en John Munnik – Andringa
- NC 2241 **Thomas J. Smith** te Waukesha (WI-USA) op 12 sept. 1986, **Michael S. Smith** te Waukesha (WI-USA) op 5 jan. 1989 en **David L. Smith** te Waukesha (WI-USA) op 25 sept. 1990, zoons van Barbara L. en Tom A. Smith – Andringa
- NC 21122 **Emma Andringa** te Almere op 26 april 2006, dr.v. Johan Ferdimand Andringa en Anouk Zwart
- NC 22212 **Liona Marie Andringa** te Boca Raton (Florida – USA) op 31 juli 2000, dr. van Christina Andringa
- NC 22411 **Christopher C. Andringa** te Waukesha op 25 aug. 1983 en **Jennifer L. Andringa** te Waukesha (WI) op 8 mei 1985, zoons van Eric C. en Barbara A. Andringa – de Munnik.
- NC 22412 **Megan Kate Andringa** te Waukesha (WI) op 5 dec. 2003, dr.v. Bryan J. en Peggy Andringa – ...
- NC 22413 **Alexandra Jade Andringa** te Waukesha op 8 mei 1998, **Sabrina Grace Andringa** te Waukesha op 7 mei 2000 en

- NC 22414 **Nathaniel Vincent Andringa** te Waukesha op 5 nov. 2002, drs. & zn. v. Timothy J. en Robin L. Andringa - ...
- SA 11611 **Haley May Andringa** te Waukesha (WI) op 20 sept. 2001, **Morgan Taylor Andringa** te Waukesha op 27 febr. 2003 en **Casey Robert Andringa** te Waukesha op 29 aug. 2006, kinderen van Mark P. en Alaina Andringa - ...
- SA 111131 **Reinder Marten Sytze Andringa** te Bergum op 17 mrt. 1998 **Alida Minke Andringa** te Drachten op 24 dec. 2005, zn. en dr.v. Rinse en Linda Andringa - Taekema
- SA 111132 **Brenden Raymond Andringa** te Arlington (Washington – USA) op 11 juli 1988 en zijn zusje op 14 (niet 12) mei 1990: **Jacqueline Mae Andringa** te Asschaffenburg (Duitsland), kinderen van Raymond en Jennifer Andringa - Young
- SA 111133 **Jenne Grace Andringa** op 6 aug. 2003 en haar zusje **Taylor Madison Andringa** op 14 nov. 2005, beiden te Hanford (California – USA), dochters van David Allen & Jody Andringa – Sudenga
- VA 31141 **Hannah Elizabeth-Marie Andringa** op 19 sept. 2003 en **Lauren Julie-Ann Andringa** op 7 febr. 2005, beiden te Abilene (Texas – USA) en dochters van John A. en Tracy Andringa - Wacker
- YA 111 **Rogier Sterk** te Enschede op 9 juni 2006, zn.v. Marlies en Tonny Sterk – Andringa
- YA 21211 **Peter Krijnen**, geb. te Zoetermeer op 8 juni 1948, zn. v. Catharina H.G. en P. Krijnen - Andringa
- YA 31231 **Rebecca Lambert** te Reading (Berkshire –GB) in mei 1997 **Emma Lambert** te Reading (Wokingham – Groot Britannië) in april 1999, drs. van Susan en Graham Lambert - Andringa
- YA 31232 **River James Smith** op 8 april 2006 en **Jet Samuel Smith** op 9 jan. 2006, beiden te Holland ?? (Michigan – USA) en k.van Erin en Darrick Smith – Andringa
- YA 212111 **Michelle Nilsen** op 21 juni 1983 en **Michael Allen** op 29 juli 1987 zijn kinderen uit het eerste huwelijk van Sallie Jo Butts Andringa - (Nilsen) (Cooper)
- YA 312321 **Morgan Rees J. Andringa** te Warwickshire (GB) in juli 1999 **Erin Lily F. Andringa** te Birmingham (GB) in febr. 2002. kinderen van David J. en Tracy J. Andringa - Giblen
- YB 13212 **Steven Edward Andringa** op 8 sept. 2004 en **Eric Randel Andringa** op 27 april 2006, beiden te Grand Rapids?? (MI – USA) en zoons van Joshua M. en Stacey J. Andringa – Coles.
- Callum Jelmer Aaron Andringa** te Purmerend op 19 jan. 2006, zn. v. Jacob Andringa en Catherine Redmond

- YH 111 In Andringa boek I op pag. 290 staat bij de kinderen van **Klaas en Eeke Andringa – Kuipers**: verder onbekend. Het gezin emigreerde omstreeks 1888 naar de staat New Jersey in VS van Amerika en kreeg daar nog een aantal kinderen:
- YH 111 **Katherina Andringa** te Totowa (New Jersey – USA), **Cornelius Andringa** te Totowa (NJ – USA) en **Wallace William Andringa** te Paterson (NJ – USA), allen kinderen van Klaas en Eeke Andringa – Kuipers
- YH 1111 **Joseph Andringa**, geb. omstreeks 1910 in de USA, zoon van Jacob en Agnes Andringa.
- YH 1112 **Ada Marie Andringa**, omstreeks 1910 in de USA en **Wilma Andringa** omstreeks 1912 in de USA , dochters uit het eerste huwelijk van Willem Waling en Hannah Andringa. **Gloria Andringa**, geb. omstreeks 1915, dochter uit het tweede huwelijk van Willem Waling en Elizabeth Andringa.
- YH 1113 **John Nicolas Andringa**, geb. omstreeks 1930, zoon van Cornelius en Jane Andringa – VanHassel
- YH 1114 **Nicholas William Andringa** te Prospect Park (New Jersey – USA) op 26 dec. 1919, zoon van Wallace William en Marringje Andringa – Hagoort
- YH 11131 **Eric Andringa** geb. omstreeks 1940 in de USA, zoon van John Nicolas en Susan Andringa
- YH 11141 **Reid Stewart Andringa** op 28 jan. 1944 en **Stewart James Andringa** op 10 febr. 1948, beiden te Paterson (NJ – USA) en zoons van Nicholas William en Dorothy Mae Andringa – Reid
- YH 111411 **Thomas William Andringa** te Springfield (Massachussetts – USA) op 31 aug. 1964, zoon van Reid Stewart en Christine Ann Andringa – McCoubrey
- YH 111412 **Nicholas James Andringa** op 22 febr. 1967 en **Kristin Sue Andringa** op 30 dec. 1967, beiden te Springfield (MA – USA) en kinderen uit het eerste huwelijk van Stewart James en Susan Lorraine Andringa – Antoine. **Stewart James Andringa** op 23 juni 1984 en **Amanda Alicia Andringa** te Anchorage (Alaska – USA) op 20 nov. 1993, zoon en geadopteerde dochter uit het tweede huwelijk van Stewart James en Frances Andringa – Leighton
- YH 1114121 **Zachary Joseph Andringa** te Anchorage (Alaska – USA) op 10 dec. 1994, zn.v. Nicholas en Leah Andringa Hoynoski
- YN 11113 **Michael Andringa** te Oshawa (Ontario –Canada) op 21 juli 1962 (niet 27 juli), zn.v. William en Kay Andringa - Postma
- YN 111131 **Rufus Wick Andringa** te Picton (Ontario – Canada) op 16 febr. 2006, zn. v. Michael Andringa en Heather Lawrence

- YP 12312 **Thomas Jelmer Roodsant** te Utrecht op 12 febr. 1993, **Daniël Hector Nicolàs Roodsant** te Bogotá (Columbia) op 12 aug. 1996 en **Kaj Min Ho Joël Roodsant** te Séoel (Zuid Korea) op 12 febr. 1999, kinderen uit het eerste huwelijk van Riet Jansen. Riet trouwt II in 2006 met Sjoerd Andringa.
- YP 14111 **Danny Andringa** te Den Helder op 9 oktober 1999, **Nick Andringa** te Den Helder op 9 oktober 1999 en **Jarco Janjurjen Andringa** te Den Oever op 24 aug. 2005, zoons van Jur en Diana Andringa - Helsloot
- YP 31121 **Trenton Andringa** te Omaha (Nebraska – USA) op .. juni 2005, zn.v. Curt en Sarah Andringa - Maassen
- ZG 112112 **Jorrit Feike Hoekstra** te Leeuwarden op 7 maart 1998, **Jelmer Tseard Hoekstra** te Leeuwarden op 21 mei 1999, **Jurre Joost Hoekstra** te Leeuwarden op 4 aug. 2001 en **Jippe Lennart Hoekstra** te Leeuwarden op 18 dec. 2003, zoons van Aletta Johanne en Jan Feike Hoekstra – Andringa
- ZG 211411 **Ivo Tjeerd Andringa** te Hoofddorp op 21 dec. 2005, zn.v, Saskia Y. Andringa en Ferdinand C. Spek
- ZG 1121121 **Janneke Andringa** op 1 maart 1990, **Tjeerd Andries Andringa** op 25 juni 1992 en **Femke Andringa** op 25 juli 1996, allen te 's Hertogenbosch (en niet te Boxtel, zie boek II en ASN 32), k. v. André Jilko en Janette Andringa – de Jong
- ZG 1121122 **Jilles Yde Andringa** te Leeuwarden op 26 april 1999, **Linze Tseard Andringa** te Leeuwarden op 2 juni 2001 en **Fetze Lambert Andringa** te Sneek op 19 jan. 2004, kinderen van Jilko Tjeerd en Héleen Andringa - de Vries

Overleden

- HA 1232 **Helena Cornelia Andringa – Geukers** (1915) te Driebergen – Rijsenburg op 13 dec. 2004, wed.v. Bauke Andringa
- LA 121 **Hiltje van der Sloot - Andringa** (1917) te Zwolle 24 mei 2006, wed.v. Theodorus G. van der Sloot
- LE 214 **Regina Andringa – Nota** (1920) te Heerenveen op 21 april 2006, wed. van Jan Andringa
- NC 2223 **Philip James Andringa** (1936) in Duitsland op 6 aug. 1976, zn. v. Abe en Mary Louise Andringa – O' Neill (WI-USA)
- NC 22214 **Jessica Jo Andringa** (1980) te Green Bay (Wisconsin-USA) op 9 aug. 2000, dr. v. Rob en Carol Andringa - Philipp
- VA 11111 **Hendricus Pieter (Henry) Andringa** (1921) te Coolbellup (West Australië) op 22 sept. 1999, ev. Gwendoline Andr. - ...
- VA 11111 **Gwendoline (Gweny) Andringa** - ... (1919) te Coolbellup (West Australië) op 25 okt. 2005, wed.v. Henry Andringa
- YA 2123 **Jan Andringa** (1925) te Zuidwolde op 14 juli 2005, e.v. Geertje Andringa – van Setten

- YH 11 **Geertje Kuiken – Andringa** (1852) te St. Jacobiparochie ??
op 26 mei 1929, e.v. Dirk Kuiken
- YH 31 **Janneke Andringa – Bloemsma** (1853) in Het Bildt op 30
mrt. 1939, wed.v. Jetse Douwes Andringa
- YH 111 **Sijbrigje Slingland – Andringa** (1882) in USA op 11 juli
1971, e.v. John Slingland
- YH 111 **Katherine Bosland – Andringa** (± 1892) te Paterson (NJ –
USA) op 17 nov. 1974, ww. **William Bosland** (ovl. In 1966)
- YH 312 **Sadie DeYoung – Andringa** (1915) te Lynden (WA – USA)
op 5 sept. 2006, wed.v. Edward DeYoung
- YH 1113 **Cornelius Andringa** (1894) te Oakland (NJ – USA)
op 1 sept. 1982, g.g.m. Jane VanHassel en
wedn. van **Helen Andringa - Heitman** (ovl. in 1966)
- YH 1114 **Wallace William Andringa** (1896) te Holyoke (MA – USA)
op 3 nov. 1975, wedn. van MARRIGJE M. Andringa – Hagoort
- YH 1114 **Marrigje Maria Andringa – Hagoort** (1896) te Springfield
(MA – USA) op 24 april 1973, e.v. Wallace William Andringa
- YH 3111 **Dieuwke Andringa – Tolsma** (1912) te Tzummarum op 12
okt. 2006, wed. van Jetse Douwe Andringa
- YH 11141 **Nicholas William Andringa** (1919) te Vero Beach (Florida –
USA) op 12 jan. 1984, e.v. Dorothy Mae Andringa – Reid
- YH 111412 **Susan Lorraine Andringa – Antoine** (1949) te West
Springfield (MA –USA) op 24 dec. 1997 e.v. Stewart J. Andr.
- YP 14 **Hijke Andringa** (1915) te St. Annaparochie op 10 febr. 2004
ongetrouwd, dr. v. Jurjen en Sijtske Andringa – Siegersma
- YP 142 **Hessel Rintjema** (1931) te Dokkum op 28 april 2006,
e.v. Hilly Rintjema - Andringa
- YP 312 **William Peter (Bill) Andringa** (1913) te Los Angeles (CA –
USA) op ... 2004, e.v. Jennie Geraldine Hietbrink
- ZG 1121 **Tjalling Posthuma Linthorst** (1917) te Tzum op 29 okt.
2006. wedn. van Antje (Anne) Posthuma Linthorst - Andringa
- ZG 2114 **Janke Andringa – van der Heide** (1918) te Heerenveen op
24 nov. 2005, e.v. Sjoerd Andringa
- ZG 11221 **Gerben Andries (Germ) Andringa** (1911) te Leeuwarden
op 16 juni 2006, wedn. van Anke Andringa – van Dam
(in boek 2 staat foutieve geb. datum, moet zijn 16 mrt. 1911)
- ZG 12211 **Egbert Jan Gilbert Vos** (1942) te Groningen op 16 febr.
1999, e.v. Wiesje Vos - Andringa
- ZG 22123 **Franka Andringa – de Haan** (1947) te Donkerbroek
op 13 sept. 2006, e.v. Fetze Andringa
- ZG 21112 **Sheila Andringa – Hill** (1938) te Rathkeale – Limerick
(Ierland) op 20 febr. 2006, e.v. Jan Andringa

Inleiding

Twee jaar geleden heeft de Andringa Stichting een kunstverjaardagskalender uitgegeven, waaraan acht Andringa kunstenaars een bijdrage hebben geleverd. Hieruit blijkt dat ook Andringa's zich bezig houden met vormen van kunst. (Van die kalender zijn nog exemplaren te bestellen bij het bestuur, een prachtig cadeau voor sinterklaas of kerst) De meesten van u zullen wel bekend zijn met het fenomeen glas-in-lood, waarvan vele prachtige voorbeelden aanwezig zijn in onze kerken. Ik noem daarbij b.v. de Goudse glazen in de Grote kerk van de stad Gouda. Er bestaat echter ook nog een andere vorm van kunst, die minder bekend is in Nederland, maar wel in Duitsland, Frankrijk en Japan n.l. "maquetterie" of "intarsia".

Iets over de techniek

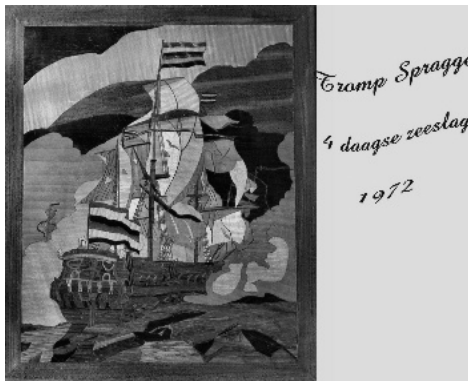
Intarsia is een ander woord voor inlegwerk. Aanvankelijk werden uit een plank kleine stukjes hout gesneden van 2 à 3 cm. diep. Deze holletjes in de plank werden opgevuld en versierd met andere houtsoorten, messing of ivoor. Die materialen werden zó vastgelijmd en bijgewerkt tot er een glad oppervlak ontstond. Deze techniek bestond al in de oudheid maar werd in de 17e en 18e eeuw in Frankrijk veel toegepast bij het maken van meubelen. Daarbij worden afbeeldingen van stadsgezichten, landschappen of geometrische figuren eerst getekend op papier, evenals bij glas-in-lood. Maar in plaats van glas wordt daarbij houtfineer gebruikt om de afbeelding uit te snijden en over te brengen op een paneel van hout.

Houtfineer bestaat uit een dunne reep hout van ongeveer 2 mm dik, die wordt afgeschraapt van een blok hout, in de langsrichting van de nerf. Het eindresultaat is dan dat de afbeelding is uitgesneden in hout maar gelijkenis vertoont met een schilderij of aquarel. Voor het gemak noem ik het daarom "schilderijen". Sinds vele jaren beoefen ik deze techniek om schilderijen van hout te maken, waarbij ik de laatste vijf jaar met behulp van oude tekeningen en etsen stadsgezichten van Friesland uit de 18e en 19e eeuw heb gereconstrueerd.

Hoe mijn interesse ontstond

In de 50er jaren van de vorige eeuw waren er pakketten beschikbaar, compleet met een bouwtekening, waarmee je een vrij simpele afbeelding van b.v. een brug of een straatje in een dorp kon maken. Daarmee ben ik toen begonnen. Later kwam ik tot de ontdekking dat het mooier kan als je zelf een tekening maakt en die gaat uitsnijden in houtfineer. In die tijd kon ik vrij gemakkelijk over dit hout beschikken want de meeste timmerwerkplaatsen hadden dat in voorraad om meubels te kunnen repareren. Later werd dat moeilijker, vanwege het gebruik van kunststoffen bij meubels.

Vanaf 1971 woonde ik enkele jaren in Zaandam. Daar waren nog oude timmerwerkplaatsen die beschikten over voorraden houtfineer en daarvan kon ik een aantal mooie houtsoorten in bezit krijgen. Ook kocht ik daar een messenset van Zweeds staal, die ik nu nog steeds gebruik bij het uitsnijden van de houtfiguren.

Mijn eerste eigen tekening was van een VOC-oorlogsschip en dat lukte goed. Maar het uitsnijden kostte me veel tijd, ik was acht maanden bezig voordat de plaat klaar was. Het resultaat was prachtig, het schilderij hangt nog steeds in mijn kamer. Het enige probleem is dat het kleurenschaal beperkt is. Kleuren zoals blauw en groen en paars zijn niet beschikbaar in houtsoorten. In bouwpakketten

loste men dat op door ahornhout te impregneren met verf en dat te gebruiken. Deze kleuren zijn echter op termijn niet houdbaar en daarom gebruik ik die niet. Kleuren rood, geel, bruin, wit en grijs waren in vele nuances beschikbaar en leveren toch ook een prachtig resultaat. Van deze houtsoorten heb ik in de loop der jaren een flinke voorraad opgebouwd, zodat ik voorlopig verder kan. Tegenwoordig is er heel moeilijk aan te komen. Dit hout is vrij kostbaar. Zo zijn b.v. wortelnotenhou, kersenhout of perenhout niet meer verkrijgbaar als fineer. Met bijpassende houtsoorten en de richting van de nerf van het hout komt de tekening als het ware tot leven. Oude etsen, tekeningen en schilderijen hebben meestal een wat "sombere" uitstraling door de gebruikte materialen. Dat probleem heb je niet bij het gebruik van houtfineer. Dat geldt trouwens ook voor glas-in-lood. Voor beide kunstvormen heb je bovendien scherpe belijningen nodig om het materiaal goed te kunnen bewerken.

Mijn werkwijze

Nu ben ik ongeveer een maand bezig met een schilderij van ongeveer 20 bij 30 cm. Het is belangrijk me een voorstelling te maken hoe het object er oorspronkelijk heeft uitgezien, vele oude etsen en tekening zijn geromantiseerd om een mooi plaatje te krijgen. Ik probeer de werkelijkheid zo goed mogelijk te benaderen, zodat de kijker een goed idee krijgt hoe het was.

Ik begin met oude tekeningen en een of meerdere foto's van het object dat ik maak. Als de nieuwe tekening klaar is, bepaal ik meestal eerst welke kleuren en contrasten er gebruikt moeten worden, met name voor de grote partijen

binnen de tekening. Daarna breng ik met carbonpapier de belijningen van de tekening over op het houtfineer.

Afbeelding van Snekerpoort te Bolsward – tekening en intarsia schilderij

Met een zeer scherp stalen mesje wordt dan de vorm uitgesneden in het hout. Soms moet grote kracht worden uitgeoefend om door het hout heen te snijden waarbij wel eens een mesje kan breken! Met name eikenhout soorten en hardhout zijn keihard. De stukken worden dan met velpon aan elkaar gelijmd, totdat de plaat helemaal klaar is. De voorstelling wordt dan overgebracht en vastgelijmd op een houten paneel dat iets groter is dan de tekening, zodat er ook een lijst om de tekening kan worden geplaatst.

Als de plaat goed vast zit en goed is gedroogd, dan moet het paneel worden gladgeschuurd met fijn schuurpapier. Het is dan elke keer weer een verrassing om te zien hoe het object tevoorschijn komt. Na het stofvrij maken van de plaat gebruik ik vaak witte antiekwas om het geheel te conserveren. Een stukje geschiedenis komt dan prachtig tot leven.

Iets over mijn resultaten

Inmiddels heb ik enkele tientallen schilderijen gemaakt. Ik kijk dagelijks met plezier naar een aantal daarvan. Van de stad Bolsward heb ik inmiddels alle stadspoorten en het stadhuis uit 1740 gereconstrueerd. Voor mij is het een liefhebberij, commercie is niet lonend vanwege het grote aantal uren dat ik bezig ben en de lage prijzen, die vaak voor het werk van amateur schilders wordt betaald.

Ik ben ervan overtuigd dat vele Andringa's ook vaak bezig zijn met allerlei vormen van kunst. Daarbij denk ik b.v. aan het maken van lappendekens, borduren of het maken van kerststukjes. Als iemand van u zich geroepen voelt daarover eens een klein artikel te schrijven dan bent u van harte welkom bij het Andringa Stichtings bestuur.

Apeldoorn, Piet J. Andringa

(NC 2113)

De negende aflevering alweer - een verhaal over ontmoetingen met Andringa's ... nu in ASN 44. Regelmatig ontmoet ik mijn eigen Andringa familie en af en toe de Andringa's van het Andringa Stichtings Bestuur. Daarnaast hoor, lees, zie of ontdek ik vaak iets over andere mensen die dezelfde achternaam dragen of er aan verwant zijn.

Overigens ben ik altijd benieuwd naar jullie reacties & verhalen, bel of stuur eens iets op, wie weet wordt daar in het volgende ASN op ingegaan ...

Stormachtig weer wordt voorspeld. Buiten is het guur en koud, binnen is het knus en warm. De donkere dagen zijn in aantocht, ze mogen voor mij komen! 's Winters kan ik mij veel beter concentreren op al mijn werkzaamheden, 's zomers is het voor mij vaak veel te warm en te benauwd. Soms mijmer ik wel eens over een lang winterverblijf in Scandinavië... Afgelopen weekend heb ik mijn wintervoorraad in huis gehaald: aardappelen en uien (van broer Geert en Klaas Evert), stoofperen, hand- en moesappels (van zwager Jaap en broer Jouke) waarbij eigengemaakte jam van zus Jitske en een fles appel/perenwijn van Jaap. Vandaag heb ik kunnen genieten van zelfgemaakte appelmoes en appeltaart. Morgen begin ik met het schillen van aangetaste stoofperen, de mooie laat ik nog een tijdje liggen. Het ruikt altijd zo heerlijk in huis als de peertjes urenlang op het gasfornuis stoven. In de provisiekast ligt voor minimaal twee weken genoeg voorraad om van te leven... Vroeger thuis op onze boerderij te Koehoal (3 km. buiten het dorp Oosterbierum) had mem Grytsje op zolder altijd een "boadskippenkastke" o.a. gevuld met pakken meel, custard, griesmeel, koffie, thee en suiker. Op de planken in de kelder stonden weckflessen met ingemaakte groente, fruit en vlees. Aardappels kwamen uit de schuur, volle melk rechtstreeks uit de koeienstal. Brood en koek werd bijna dagelijks bezorgd door de bakkers, de overige boodschappen werden wekelijks gebracht door kruidenier Feite. Het vergaren van voedselvoorraden kregen wij dus met de paplepel mee...

Het vergaren van familiegegevens en het verwerken ervan is vooral door mijn ouders gestimuleerd. Heit was goed in ordenen, mem kon moeilijk iets weggooien. In beide zaken herken ik mijzelf. Overal om mij heen liggen Andringa paperassen om te ordenen, nu vooral om mij te laten inspireren voor dit artikel. Eigenlijk veel te veel, straks moet ik echt gaan opruimen! Overal om Job (Joop) Andringa (LE 2141) heen liggen eveneens stapels Andringa paperassen, ook bij hem een "geordende chaos". Mijn hoofd duizelt nog als ik denk aan alle informatie die Ida en mijn persoontje te verwerken kregen toen wij hem onlangs opzochten in zijn woonboot. Ida

(LE213) is sinds vorig jaar medebestuurder van het Andringa Bestuur en een volle nicht van Job. Vorig jaar had Job al eens contact met mij gezocht over zijn archief, tot een persoonlijke ontmoeting kwam het pas vorige maand. Op die bewuste middag stond Job ons buiten al op te wachten, zijn woonboot ligt verscholen tussen het riet temidden van enkele andere vaartuigen. Een historische plaats met uitzicht op oude Andringa landerijen in de buurt van Akkrum. Door zijn aanwijzingen belanden we veilig in het ruim, de koffie staat klaar. Meteen steekt Job van wal, laat kopieën zien van oude akte's, vertelt over de Roorda's, de Juwengha's, de Heeringa's en de oudste Andringa's alsof hij ze zelf heeft gekend. Op de houten wanden van zijn woonkamer hangen kleine overzichten uit zijn archief. Overal op de papieren die hij laat zien zijn door hem met potlood aantekeningen bijgeschreven. Job is zeer enthousiast over al zijn vondsten met betrekking tot het Andringa verleden, steeds opnieuw komt hij met bewijzen tevoorschijn. Dan pakt hij een rol waarin een getuigschrift van beppe Ietje (LE 21). In mooi gekalligrafeerde letters lezen we: Yduberga Postma. Ondertekend door de Paus, toen zij 75 jaar werd of voor herstel van haar ziekte? Familieherinneringen worden door Job en Ida opgehaald. Pake Johannes was veehouder op Kleyenburg, onder Leeuwarden. Zijn zoon Elias, werd zijn opvolger, maar die had eigenlijk bakker willen worden. Eind november maakte Elias stapels lekkernijen, die rond 5 december zomaar waren verdwenen onder het mom van toelevering aan Sinterklaas. Waarschijnlijk heeft Ida's vader zo vele gezinnen en zijn eigen kinderen verblijdt met al dat lekkers. Ida en Job raken niet uitgepraat over hun jeugdherinneringen en over alle ooms en tantes. Misschien kunnen we in een volgend ASN een artikel lezen door Job Andringa over zijn indrukwekkende en gedocumenteerde vondsten mbt de oudste Andringa's.

Johan Nota (LE 21), een oom van Job en Ida die getrouwd was met hun tante Aggie Nota - Andringa, heeft meer dan 25 jaar meegewerkt aan het verzamelen en verwerken van informatie voor beide Andringa boeken. U herinnert zich hun namen waarschijnlijk nog wel. Zelfs voor een volgende uitgave heeft Johan zijn materiaal belangeloos beschikbaar gesteld. Johan is destijds begonnen met informatie uit beide boeken op zijn computer in te voeren en digitaal aan elkaar te koppelen, aangevuld met nieuwe gegevens vanuit zijn eigen archief en uit ASN 32 & 34. Vorige week kreeg ik dit ter inzage. Een gigantische klus waar wij hem enorm dankbaar voor zijn. Johan heeft zo o.a. de oudste Andringa's en de takken LA t/m LE verwerkt. Het eerste boek is in 1985 gedrukt, zonder hulp van computer...

Bij een eventueel nieuwe uitgave in de toekomst zal de gehele lay-out moeten worden herzien, aangepast aan de wensen van die tijd.

Johan Nota, Joure,

Juli 2001.

Laatst was ik weer even bezig met het bijwerken van alle abonnements-stortingen en giften. Een van de trouwe gevers is Catharina Andringa (YA 111), 82 jaar oud. In een spontane opwelling heb ik haar toen gebeld, de allereerste keer. Zij was natuurlijk zeer verrast en vertelde even later over haar loopbaan als verpleegster en over haar werk bij de PTT waar zij 18 jaar lang o.a. vele nota's op grote lijsten moest verwerken. Haar vader Tjeerd Klazes Andringa (YA 111) was meubelmaker. Hij werkte in een werkplaats te Leeuwarden. Zijn gezin woonde toen in de buurt van de Koopmans-fabrieken. Na de oorlog is het kleine gezin naar Koog aan de Zaan verhuisd. Op mijn vraag of zij nog een door vader Tjeerd vervaardigd meubelstuk heeft, was het antwoord ontkennend. Het door hem gemaakte dressoir wat jarenlang in haar kamer stond, is er niet meer, misschien staat het bij haar (voor mij onbekende) zoon Peter. Zijn naam staat nu bij de familieberichten!

"Is dit Remco, zoon van Theo?" stond in ASN 43 op pag. 15 bovenaan. Hierop kwam de volgende reactie binnen: << Beste Tsjikke, via mijn vader kreeg ik Andringa Staach Nijs van juni dit jaar. Hij wees me op een stukje over Gerben Andries Andringa; hij stuurde een krantenknipsel over het varken Brutus dat met z'n slager een dagje uit ging naar zee, geschreven door ene Remco Andringa. En dat ben ik! Ik werkte toen voor het Utrechts Nieuwsblad en sommige artikelen die ik daar schreef zijn door andere kranten overgenomen. In dit geval blijkbaar ook door het Haarlems Dagblad. Zo komt mijn naam in die krant terecht. Ik ben niet de zoon van Theo, maar van Sytse Andringa (ZG122122) en de kleinzoon van Andries Bauke Andringa (ZG12212). Nou, hiermee is weer een klein mysterie opgelost. Tegenwoordig werk ik trouwens als verslaggever voor de regionale omroep RTV Utrecht, dus ook daar komt de naam Andringa wel eens voorbij! Vriendelijke groet, Remco Andringa, Utrecht >>

Een van de eerste reacties die wij per e-mail kregen na verzending van de elfde Engelstalige Andringa Nieuwsbrief was van Todd & Cherie Andringa (NC 22215). Todd zijn Andringa overgrootouders (Bauke & Grietje – NC 22) emigreerden in 1913 met 9 jonge kinderen in de leeftijd van 1 tot 16 jaar vanuit Bolsward naar de VS van Amerika. "Dear Tsjikke, hartelijk dank, ook aan alle bestuursleden, voor het toezenden van alle nieuwsbrieven en de organisatie van de familiereünies over de afgelopen jaren! Reeds in 1981 ontvingen wij de eerste Engelstalige Nieuwsbrief en wij hebben ze vanaf dat moment zorgvuldig bewaard en gebundeld. Voor ons is hierdoor de vonk ontstaan naar verdieping en interesse met betrekking tot onze familie-achtergronden. Misschien grappig om te vertellen dat ik tijdens een van mijn vele buitenlandse zakenreizen onlangs in Londen een Hollandse collega heb ontmoet die mij ervan heeft weten te overtuigen hoe ik mijn achternaam moest uitspreken, dus met meer nadruk op de "D". Het is een geweldige dat

wij ons vooral door de laatste Andringa Newsletter zo verbonden voelen met jullie allen, het geeft ons nu al een warm welkomstgevoel mochten wij ooit voor een korte vakantie naar Nederland en Friesland komen.” Wellicht bij u bekend, maar bij emigratie rond 1900 vanuit Nederland naar de VS speelde Ellis Island bij aankomst in Amerika een belangrijke rol. Hier was de eerste, meestal zeer ellendige, confrontatie met de Amerikaanse immigratiedienst. Hier werden o.a. de namen ingeschreven. De handgeschreven Nederlandse informatie zal daar vaak voor verwarring hebben gezorgd, zo ook met dit gezin. Een paar voorbeelden uit de gezinsgegevens van Bauke (NC 22) die door Todd via www.ellislandrecords.org zijn achterhaald: Bauke staat genoteerd als Banke, Grietje als Griebje, Yfke als Ybke, Sietske als Liebske, Hiltje als Hilbje en Sjoerd als Ljoerd. Bij drie kinderen stond een verkeerde leeftijd en zoon Sijtze was helemaal niet genoemd. Er zijn inmiddels heel veel nakomelingen van Bauke en Grietje, die voornamelijk in de staat Wisconsin wonen.

Waarschijnlijk rond 1940 schreef Greta Andringa (NC211) achterop een verlovings-foto? van haar ouders: Aan den Heer J. andringa, Achter de grote Kerk, Bolsward. Als afzenders staan in “kinderhandschrift”: Grethe, Eli, mame, pappe. De foto is gemaakt door fotograaf Hommema te Franeker waarbij een datumstempel: 7 aug. 1926. Papa en moeke J.Andringa en R.de Jong staat er met een ander handschrift bijgeschreven. Maar ook de geboortedatum (29 april 1904) en naam van Jan Andringa en de overlijdensdatum (18 jan. 1964) van Reino de Jong, Greta haar moeder. Volgens mij zijn alle opmerking door Nederlanders geschreven, Amerikanen hebben een andere schrijfwijze. Op een of andere manier is deze foto van Jan en Reino bij Jan zijn oom Bauke en Grietje (NC 22) terechtgekomen. Vandaag kreeg ik een kopie van Todd en Cherie (NC 22215) via de e-mail. Greta kan het ons niet meer vertellen, zij overleed enkele jaren geleden. Veel contact is er niet geweest tussen de in Friesland gebleven Fedde (Greta haar opa) en zijn gemigreerde broer Bauke heb ik begrepen. Maar wie weet is er nog iemand uit het gezin van Jan en Reino die zich meer kan herinneren m.b.t. de correspondentie en/of contacten.

Dat niet alle uit het buitenland afkomstige Andringa's moeilijkheden onder vinden bij het laten noteren van onze achternaam, blijkt uit het verhaal van Patricia, gehuwd met Charles (NC 2222). Zij schreef ons een leuke brief o.a. over hun zoon Jim (NC 22221) die eens op doorreis via Schiphol bij de balie van “Customs” gewoontegetrouw zijn achternaam ging spellen, zoals hij in Amerika gewend was. “That's OK, I'm an Andringa too” hoorde hij tot zijn stomme verbazing. De lachende juffrouw achter de balie noemde een aantal van haar familieleden in Californië, Jim wist alleen namen van zijn eigen familie uit zijn eigen omgeving in de staat Wisconsin. Door onze Engelstalige

Andringa Newsletters hebben Charles & Pat inmiddels al vele Andringa's ontdekt in de VS van Amerika. Als een onvergetelijk moment hebben zij het ervaren toen zij in 2000 in Nederland (op doorreis naar Duitsland) in de buurt van Amsterdam een grote truck zagen rijden met de naam ANDRINGA erop, waarschijnlijk een "flowertruck". Een bijzonder moment en ook nog wel in het land van herkomst van Charles z'n vader Abe (NC 222), die als 15-jarige emigreerde met zijn ouders en hun gezin.

Nu ben ik natuurlijk nieuwsgierig naar achtergronden van die ANDRINGA "flowertruck". Ik herinner mij dat in de Noord Oost Polder een Andringa familie werkzaam was als bloemenkweker. Even opzoeken in de Andringa boeken. Pieter en Grietje Andringa – Hovinga (YP 143), bloemkweker, beiden reeds overleden. De adressen van hun kinderen verwijzen ook niet naar de polder. Waarom denk ik hierbij dan toch aan een orchideeënkas in Luttelgeest? Ik ben er nooit geweest, maar heb wel verhalen gehoord over de schitterende bloemenkas aldaar. Wie kan mij verder informeren?

Via internet en Google ga ik op zoek naar Andringa bloemen en kom zo bij een bloemenkas van een Andringa in Epe. Wat een mooi verhaal over zijn nachtbloeiende cactussen is in 2005 gepubliceerd in het tijdschrift "Groei en Bloei". Een citaat: <<*De liefde voor planten en alles wat groeit en bloeit, blijkt ook uit de kruidentuin met buxusvakken, die de heer Andringa had aangelegd in de tijd dat hij nog werkte in zijn apotheek. Ook de broer en de zus van de heer Andringa hebben veel meegekregen van de groene vingers van hun moeder. En ook de volgende generatie, de kinderen van mevrouw en meneer Andringa, hebben de nodige groeninteresse ontwikkeld, in studie of hobby. Dankzij de goede zorgen en het enthousiasme van deze familie voor de cactus, zullen zijn bloemen en zijn gestekte nakomelingen zich nog vele jaren kunnen laten bewonderen. En dan bij voorkeur midden in de nacht, als de bloemen het mooist zijn.*>> Deze Andringa zal Fokko (VA 3112) zijn, weer iets nieuws ontdekt. Maar nu weet ik nog niet van wie de Andringa bloemenvrachtwagen was...

In het vorige ASN 43 krantje schreef ik over Thomas Andringa uit de YH tak. Thomas is ook al jaren met stamboomonderzoek bezig en blijkt een Amerikaanse nazaat van Klaas en Eeke (YH 111 - zie boek I – pag. 290. (Kijk ook even bij de vele YH-familieberichten in dit ASN 44). Thomas Andringa krijgt als familiecode YH1114111. Eind augustus was ik bezig met de verzending van de elfde editie van de Engelstalige Andringa Newsletter Bij het up-to-date maken van ons buitenlandse Andringa adressenbestand vond ik in augustus een brief uit 2000 van ene John Nicholas Andringa. Ik kon destijds voor deze John geen aansluiting bij een van de verschillende takken vinden. Thomas blijkt al sinds 1979 op zoek naar ene John. Nicholas

Andringa. Slechts die oudoom kan hem misschien nog informatie geven over het gezin van Klaas en Eeke en ja, u raadt het al, het adres van die oudoom ligt bij mij! Zo heb ik, na beider toestemming, John en Thomas weer herenigd. Thomas schrijft in september razend enthousiast: "I've been trying to find him so many years now and it's amazing that it was through you on the other side of the world. Thank you for reuniting us."

Het 11^e Engelstalige Andringa Staach Nijs is eind augustus verzonden naar 350 Andringa adressen in het buitenland. Een tijdrovende klus om alle adressen bij te werken, maar ik heb ze nu in de computer. Veel Andringa's wonen in de VS van Amerika, anderen in Canada, Europa en Australië. Zo'n 50 enveloppen kwamen ongeopend retour – toch nog foute adressen dus. Gelukkig kwamen per e-mail en per post veel leuke reacties met nieuwe familie informatie.(Zie ook familieberichten) Wilt u/wil jij soms ook corresponderen met buitenlandse familieleden, dan wil ik graag bemiddelen!

In Andringa boek 1 staat vermeld op pag. 204 bij SA 1111: De kinderen van Berend en Maria Rosa Andringa – Cnossen (Sijtze, Jelle, Andries, Pieter, Antje en Yme) leven sinds 1953 in Amerika. In boek 2 vindt u meer informatie over hen, hun namen zijn daar gewijzigd in: Sidney, Jim, Andrew, Pete, Ann and Amos. Later in California werd dochter Geraldina geboren. Berend (Bernard) zijn kleinkinderen uit het gezin van Andrew en Grace (SA 11113) waren zeer verbaasd toen zij van mij hoorden dat hier in Nederland nog familie van hen woont. Zelfs hun oudtante Janke Tangerman – Andringa (SA 112) woont slechts twee straten bij mij, Tsjikke, vandaan. John heeft zijn dochtertjes al verteld dat "Pakka's niece" (Pakka = pake = opa) bij mij in hetzelfde dorp woont. Raymond, David en John zouden graag willen corresponderen met verre verwanten. "I would love to meet and/or correspond with my relatives living in Holland. I spent 4 years in Germany but was never able to visit places where my parents lived and grew up." schrijft Raymond (SA 11131) wie reageert? (Kijk ook bij de wijzigingen en aanvullingen van de SA tak in de rubriek familieberichten in dit ASN 44) Neem voor hun adressen even contact op met Tsjikke.

December is weer in aantocht, ook het kerstfeest nadert, de tijd waarin we terugdenken aan de geboorte van het kind Jezus. Voor me ligt een dikke bijbel, jawel, geschreven door een Andringa! Deze Kinderbijbel, kreeg ik enkele jaren geleden van Waling zijn kleindochter Jetske Andringa (YD 231). Laat ik er eens in bladeren. Enkele fragmenten vindt u op pag. 30 in de cursief afgedrukte tekst die ik letterlijk heb overgenomen. Auteur is Waling Andringa Gzn (YD 23). Illustraties door Gustav Doré. Uitgegeven ± 1900 door Joh. De Liefde. De Kinderbijbel telt 826 pagina's, is 8 x 22 x 29 cm. en weegt meer dan 3 kilo. Honderd jaar geleden, een wereld van verschil...(ta)

“En het geschiedde in die dagen, waarin Johannes de Dooper geboren werd, dat er een bevel uitging van den Romeinsche keizer Augustus, die op 't toppunt van zijn macht en heerlijkheid stond. Een gebod, dat de geheele toen bekende wereld aanging. Want de scepter van den machtigen keizer was over bijna alle landen uitgestrekt. Voor zulk een gebod bogen alle volken. Het gebod zelf was van dien aard, dat het alle volken hun afhankelijkheid moest doen gevoelen en de onbepaalde macht van den grooten alleenheerscher. Want het was een gebod, dat de geheelen wereld beschreven zou worden; een ieder moest zich aangeven met zijn vermogen, opdat onder alle volken schatting geheven werd voor den keizer. Om dit geregelder te doen, moest ieder gaan naar de plaats, waar de registers van zijn geslacht werden gehouden, om zich daar te laten inschrijven. De geheele wereld Augustus schatplichtig. 't Was dus een grootsche daad. 't Was een heerscher boven alle heerschers, dat hij zulk een bevel kon laten uitgaan. Rome's keizers werden dan ook door het verdwaasde volk als goden vereerd. Wat een gewoel der menschen door elkander heen. Zij gingen allen om beschreven te worden, een ieder naar zijn eigen stad. Wat een gemor zal er onder de menschen geweest zijn, om dien overlast, om dat ongemakkelijk reizen, en dat alles, opdat zij hun schatting aan een vreemde overheerscher offeren zouden.” ... “Want onder den smaad en de ellende van Gods volk, ingeboekt in de registers der heidenen, schatplichtig aan vreemden, werden Jozef en Maria genoodzaakt, voor een tijd hun woonplaats Nazareth in Galilea, te verlaten en op te trekken naar Bethlehem. Naar Bethlehem moesten zij, omdat zij van David afstamden en Davids geslacht in Bethlehem gewoond had.” ...

“Zoo was een stal de eenige plaats, waarheen ze nog hun toevlucht konden nemen. In dien stal gingen zij, een verblijfplaats voor het vee. En daar geschiedde, wat de Engel aan Maria en later ook aan Jozef voorspeld had. Daar werd het Kind geboren, waarvan de profeet Jesaje gesproken had; de Zoon, wiens Naam zou zijn: Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst. Het eeuwig wonder van Gods liefde en genade, waarover Hemel en aarde zich verbazen moeten, had plaats. En Maria wond haar kindje in doeken en legde het neder in de kribbe.”

Tot zover dit citaat. Nogmaals hartelijk dank Jetske, ook voor alle andere boeken van zijn hand! Hoe gaat het overigens met uw gezondheid?

Lieve Andringa's, ik wens jullie allen, mede namens het Andringa Stichtings Bestuur, een fijne decembermaand met alle feestdagen, veel sterkte bij verdrietige momenten, een onvergetelijke kerst en een geweldig nieuwjaar!

Oare kear mear! Mei freonlike groet, Tsjikke Andringa (YB 12214)

Nog snel een origineel cadeautje nodig?

Andringa verjaardagkunstkalenders zijn na betaling af te halen in:
Apeldoorn Piet Andringa – Bouwmeesterhoeve 208, 7326 RP
Leeuwarden Mw. C. Andringa – Janson, Dennenstraat 22, 8924 CJ
Kollum (Eppie), **Oldeholtpade** (Herman), **Veenwouden** (Tsjikke) en
Joure Fam. Ettema, Geert Knolweg 48, 8501 MK – vlakbij rotonde -
Fryske Ferskes boekjes (na betaling) bij Herman en/of Tsjikke.

Bij dit Andringa familiekrantje is een **acceptgirostrook** gevoegd. Mocht u deze willen gebruiken om geld over te maken naar de Andringa Stichting, dan graag **duidelijk vermelden:**

- **het over te maken bedrag**
- **uw eigen bank/gironummer**
- **uw naam (met familiecode)**
- **uw adres met woonplaats**
- **aankruisen / invullen waarvoor het is bestemd**

Ook bij overmaking via telebankieren geldt bovenstaand verzoek. Het banknummer van Andringa Stichting is in maart 2005 opgeheven. Alle geldhandelingen voor de **Andringa Stichting** gaan nu alleen via **Postgiro 99008**. Het adres blijft: **Waterlelie 5, 9291 JP Kollum**

INHOUDSOPGAVE

Andringa Stichting adressen	pag. 2
Enkele belangrijke mededelingen	pag. 3
Memories boek – hoe ga je te werk	pag. 4
Boekbespreking – boeken geschreven door Andringa's	pag. 5
Vrijwilligers gevraagd	pag. 6
Financiën	pag. 7
Interview drie generaties	pag. 8
Familieberichten	pag. 13
Intarsia – een andere manier van schilderijen maken	pag. 21
Ontmoetingen met Andringa's – 9 -	pag. 24
Inhoudsopgave	pag. 31
Andringa boekbestellingen en kalenders	pag. 32

Andringa - publicaties

De Andringa familieboeken en Andringa kalenders zijn te bestellen door het verschuldigde bedrag over te maken naar:

Andringa Stichting, Waterlelie 5 te Kollum
Postgirorekening nr. 99008 onder vermelding van: Bestelling
.. x boek deel 1 en/of .. x boek deel 2 en/of .. x kalender.
Noteer duidelijk uw naam en adres op de acceptgirostrook.

Na ontvangst van het bedrag
krijgt u het bestelde thuis gestuurd.

Persoonlijk boeken of kalenders afhalen en betalen mag ook,
maar laat dit dan even van te voren weten aan:
Fam. F. Ettema - Andringa, Geert Knolweg 48, 8501 MK Joure

Kosten van de publicaties:

Andringa Boek deel 1 (1985) UITVERKOCHT	€ 40,00
Andringa Boek deel 2 (1996)	€ 25,00
Engelse versie (korte samenvatting bij deel 1)	€ 20,00
(Bij bestudering van deel 2 is deel 1 nodig als naslagwerk)	
Kalender per stuk	€ 10,00
“Fryske Ferskes” poëzieboekje door Sjoerd Andringa	€ 10,00
Verzendkosten per boek in Nederland	€ 5,00
Verzendkosten per kalender in Nederland	€ 3,00